FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 219 Any XVIII NOVEMBRE, 2004

SA FORADADA DES DE SON MARROIG

BUNYOLADA A L'ESCOLA, EL DIA DE LES VERGES

Sumari

Editorial i sumari 2
Excursió a Deià i Sa Foradad 3
Propera Excursió a Sa Talaia Moreia . 4
Sa xerradeta a Ses Tarragones amb Assumpta Gómez de la Tia 5
Carta als batles de la Mancomunitat ... 9
Bullit de Notícies 10
Demografia. Telèfons d'interès 12
El temps. Horaris del tren 13
La poesia de l'amo en Llorenç 13
Sopar solidari amb Nicaragua 14
Anar a l'ull al bou amb l'ELA -XX 16
Taller de memòria del curs passat 17
Maria Antònia Roig exposa a la galeria Marimon de Can Picafort 18
Fotos antigues 18
IV volta Ciclista Internacional a Menorca 19
Notícies de la Biblioteca Municipal ... 19
25 anys d'ajuntaments democràtics 20

FOTOGRAFIES:
Magí Ferriol
Joan Gelabert
Miquel Morey
Josep Ferriol
Joana Maria Capó
Sílvia Ribas
Jeroni Cerdó
Diari de Balears

Amb el suport de:
GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

EDITORIAL

De totes les notícies de les quals ens feim ressò en aquest número de novembre a la nostra revista, la més impactant, la més preocupant, és, sens dubte, la que fa referència al problema de les drogues a Maria.

Quan les informacions diuen que el jovent de Maria és al capdavant en consum de substàncies estupefaents és que hi ha moltes coses que fallen dins de la nostra comunitat. Fallen els pares i mares, incapaços de plantejar als fills les conseqüències del consum d'aquestes substàncies, bé per manca d'informació, bé per manca de control sobre els fills, bé per desídia i abandonament de les funcions que com a responsables directes dels fills tenen davant la societat. L'educació, la primera educació és, o hauria de ser, la dels pares i mares, molt abans que la de l'escola, o la del carrer. Falla l'administració local, autonòmica, estatal, que prioritza coses absolutament supèrflues, en detriment de polítiques de joventut, que doni alternatives d'oci a tot aquest jovent que no sap què fer amb el seu temps lliure. Falla la societat que ha vist en aquests joves un sector de consum importantíssim i que el bombardeja amb productes d'entreteniment buits, alineants, sense to ni so. Alguna persona molt crítica n'ha parlat dels joves com del sector d'aquells que no voten i que per tant es pot passar d'ells. Així com la tercera edat és objecte de programes continuats i ben merescuts (encara que molts d'ells siguin ben buits i només de cara a acontentar panxes i guanyar voluntats), els joves són carn de canó, gent incòmoda i poc productiva electoralment i no cal dedicar-hi gaire esforç ni recursos. Això sí, cal enganxar-los com a sector de consum.

Benvinguda sigui aquesta notícia si ha de permetre que a partir d'ara s'arbitrin mesures que encarin el problema i que permetin veure el futur d'una altra manera. Tal i com deim al bullit, el temps lliure del nostres infants i joves no es pot reduir al bar, al pub, a les motos, a l'alcohol i a les drogues. S'han de fomentar camins de participació i de responsabilitat per a ells, si no volem tenir més d'un disgust en el futur.

I tots hi tenim alguna cosa a dir i a fer en aquest tema.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Joan Gual Bergas
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Assumpta Gómez de la Tía i Vallès, Llorenç Font Dalmau, Catalina Ribas Mas, Miquel Jordan i Ronsano, Josep Ferriol i Joana Maria Capó Gelabert

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

Lloc Web:
www.telefonica.net/web2//fentcarrerany
correu electrònic:
fentcarrerany.apfm@premsaforana.com

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

EXCURSIÓ A DEIÀ I SA FORADADA

La primera visita la férem al poble de Deia i pujàrem fins el cementeri des d'on es divisa el mar.

Aquesta és la senzilla tomba on està enterrat el poeta anglès Robert Graves

Devora l'església de Deià ens aturàrem a berenar.

Ja de baixada cap a Sa Foradada, descansant al primer mirador

Aquí estam al segon mirador. Hi ha temps per contar anècdotes i algun acudit.

Però hem d'arribar a Sa Foradada, hem de continuar el camí de baixada.

En Jaume Obrador, na Mireia, en Jaume Marc, n'Antoni I en Joan Miquel, damunt el forat de Sa Foradada.

I de damunt el forat es té aquesta vista sobre el restaurant i el mollet.

I a l'hora de dinar n'hi hagué que trobaren aixoplug dins aquesta coveta que pareixia un betlemet.

IMMOBILIÀRIC
LLUC MATAS
"Venga a descubrir un paraíso"
Kommen sie, linden sie Ihr paradis
Plaça des Pou, 17
07519 Maria de la Salut (Mallorca)
Tel. 971 52 50 70
Fax 971 52 57 73
Mòbil 679 90 57 94

PROPERA EXCURSIÓ: SA TALAIA MOREIA, A LA SERRA DE LLEVANT

La propera excursió que tenim programada, és a Sa Talaia Moreia, a la serra de Llevant, dins el terme d'Artà.

Si el temps ens ho permet, serà el proper dia 21 de novembre. Partirem des de Sa Plaça, a les nou del matí i ho farem en cotxes particulars. El dinar és de pa i taleca així com també convé du aigua per beure i les botes ben fermades.

Sa Talaia Moreia no és el punt més elevat de la serra de Llevant. Té 433 metres d'altura i s'hi pot accedir des de Sa Colònia de Sant Pere o des d'Artà, pel camí que va a s'Hermita. La idea és anar-hi per aquí, i així no haurem d'ascendir tants de metres.

Animau-vos i podreu gaudir de les vistes que d'allà dalt es poden contemplar.

SA XERRADETA A SES TARRAGONES AMB...

ASSUMPTA GÓMEZ DE LA TIA, MESTRA D'ADULTS

Aquest mes hem volgut parlar amb Assumpta Gómez, una mestra que molts de vosaltres haureu vist per Maria, ja que fa més de deu anys que hi dóna cursos per a Adults, a través de la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Ara ho ha deixat de banda o li ho han fet deixar. Ha estat notícia als diferents diaris per la pressió que s'ha fet sobre ella perquè deixàs la cooperativa responsable dels serveis d'Educació d'Adults de la Mancomunitat. Se sent malament per tot el que li ha passat. Parlam amb ella perquè ens ho conti:

- Jo defens la veritat.

És la seva primera expressió. Però també volem saber un poc de la seva vida, la seva trajectòria professional, de com arribà a Mallorca i a treballar en l'educació de persones adultes a la comarca del Pla de Mallorca. Mentre esperam el pa amb oli a Ses Tarragones, tastam un bon vi de la terra, un vi de Petra.

*** Assumpta, tu no vares néixer a Mallorca. Explica'ns d'on ets i com arribares a aquesta terra.**

- Vaig néixer a Barcelona, l'any 1952, i, mirau que "guapo", vaig viure al carrer Mallorca durant molts anys. Pareixia premonitori que havia de venir a viure a Mallorca. Vaig estudiar Magisteri i un poc d'Administració (havia fet el Batxillerat Laboral, com molts altres en aquell temps). Per coses de la vida, vaig començar a treballar en una zona rica de Barcelona, en una zona elitista. Em vaig adonar que no era el meu lloc. Donava classes a nins que ho tenien tot i això no em satisfeia. Era moments després de la mort d'en Franco i eren moments que et senties lliure, semblava que el xampany sortia per tot i per tothom, no només de l'ampolla sinó també d'un mateix. I llavors vam veure altres opcions com anar a tocar el que era la vida al camp. Érem gent de ciutat que no coneixíem la vida al camp. Abans, i ja casada amb en Lluís (ja fa 32 anys que estam casats), com a conseqüència de conviure amb una comunitat de creients vàrem decidir anar a experimentar el que Jesús experimentà amb un grup de persones, els seus deixebles. Vàrem llogar una torre àmplia a Barcelona, la vam arreglar i vam anar a viure allà dotze adults i set criatures. Jo encara no era mare. Això que cont passà quan en Franco encara era viu. Tenia uns vint o vint-i-un anys. No ens agradava la societat en què vivíem i volíem intentar canviar les coses. Vàrem viure aquesta experiència, però volíem alguna cosa més. I llavors va ser quan vam anar a viure al camp. Deixàrem la ciutat i ens vàrem anar cap als Pirineus, a Artesa de Segre, a la

província de Lleida. Allà vàrem llogar una casa, hi vàrem estar tot un estiu i una tardor i vàrem decidir que aquesta opció era la que ens agradava. La meva vida va ser com si començàs des de zero, com si fos a la Prehistòria i, des d'allà, anà canviant. I estant a Catalunya volíem comprar una finca. Vàrem conèixer un mallorquí que ens va dir, fa vint-i-cinc anys, que a Mallorca tot era molt barat i ens ho vam creure. Vam venir a Mallorca i compràrem un tros de finca per mig milió de pessetes. I de mica en mica ens vam anar instal·lant i fent ca nostra. I ho hem fet amb la filosofia de què és millor que el que t'hagis de menjar t'ho treballis tu. Reduir el consum i si, per exemple, has de comprar el formatge millor si el fas tu, poses una vaca, l'alimentes i fas tu el formatge. Intentar resoldre nosaltres mateixos les situacions del dia a dia. Llavors teníem una nina que tenia un any i tinguérem un nin que ara ja té 21 anys.

*** I com arribares a fer feina de mestra a la Mancomunitat?**

- Me vaig apuntar a l'atur. Jo sabia fer macramé i precisament a la Mancomunitat del Pla hi feia falta una mestra que sabés fer macramé. D'això ara fa tretze anys. I pel fet d'haver posat macramé em cridaren tot d'una. Llavors ja vaig deixar un poc la feina de casa. De fet els fills ja eren grans i fins llavors just havia treballat de mare. He tengut la sort de poder estar amb els meus fills a casa durant la seva infantesa. La meva filla no començà a l'escola fins als 6 anys perquè en aquell temps es feia l'ensenyança en castellà. Així jo li vaig poder ensenyar a llegir i escriure en català i en arribar a l'escola, ella ja en sabia. El fill ja va començar quan tocava perquè, gràcies

a Déu, les coses canviaren i ja es feia l'ensenyament en català.

*** I a quin poble anaren a escola?**

- Bé, nosaltres vivim a la carretera de Sineu a Inca, dins el terme de Costitx, i per acompanyar els al·lots a escola tant els podíem dur a Costitx com a Sineu. Elegírem Sineu perquè venint de Barcelona, ens va parèixer que un poble gran tendria més recursos. Tenir fills i dur-los a escola va ser passar d'una espècie d'automarginació, d'estar i viure just a ca nostra, d'estar dins el niu, a sortir al món amb tot el que això implica i veure de quina manera col·labores amb el món que t'envolta. Va venir una gran implicació amb la parròquia, amb la catequesi, amb l'Associació de Pares. Vaig veure que no hi havia grup d'esplai, (jo havia estat escolta des dels nou anys) i vàrem crear a Sineu un grup d'esplai, amb el qual hi vaig estar implicada uns deu anys. El grup funcionà molt bé, encara que em sembla que ja no funciona. Jo sempre he dit que els meus fills han estat els meus mestres i, a partir d'aquí, tots els nins, els meus mestres. El fet de ser mare, de tenir unes necessitats com a mare, va fer que m'implicàs en la creació del grup d'esplai. I dins l'APA també férem moltes coses. Els dissabtes fèiem cursos per a pares, per a nins... Fou una època molt divertida.

*** I la feina de mestra d'adults, com anava?**

- Vaig començar com a mestra de macramé i la gent del Pla estava molt contenta amb aquesta tècnica. Me sentia professional perquè jo sabia fer macramé. En vaig aprendre i és allò que sents que ho fas bé, que en saps i que saps ensenyar, que tens un instint, que tot encaixa. I les alumnes s'ho passaven molt bé i em tenien confiança.

*** I d'això, quants d'anys fa?**

- Deu fer uns catorze anys. Vaig començar i vaig estar contractada uns dos o tres anys com a mestra de macramé i després fent classes d'alfabetització i preparació per obtenir el graduat escolar.

*** I com va sorgir la idea de crear una cooperativa?**

- Va succeir que la Mancomunitat del Pla no volia tenir gent contractada directament, preferia contractar serveis amb unes empreses. Un grapat de persones que treballàvem ja per la Mancomunitat vàrem pensar en constituir-nos en cooperativa i així, si teníem sort, ens adjudicarien a nosaltres el servei d'Educació de Persones Adultes del Pla. Començàrem cinc persones. S'hi apuntà qui va voler. Aquí em vaig adonar que molta gent a Mallorca tenia por, en aquest cas por a constituir-se en cooperativa. A mi, la paraula cooperativa em resultava molt agradosa, perquè em recordava altres coses. El moviment cooperativista jo el trobava molt vàlid, potser més que

14 PART FORANA

Diari de *Balears* Dimarts, 19 d'octubre del 2004

COMARCA

El cas de l'empleada que partí de la Mancomunitat es resoldrà en 15 dies

La comissió d'investigació estarà formada per un membre de cada partit

A.B./M.P. Petra.

Una comissió d'investigació integrada per quatre membres, un de cada partit polític, haurà d'esbrinar en un termini màxim de 15 dies si hi hagué pressions polítiques en el cas de la treballadora Assumpta Gómez de la Tia, que va abandonar la seva feina en la cooperativa Serveis i Formació que està al capdavant dels cursos de formació d'adults, al·legant que «va sentir-se obligada a desvincular-se'n». Així ho va decidir ahir a la nit el ple de la Mancomunitat, que reuní un nombrós públic en senyal de suport a Gómez de la Tia. Es congregaren 60 persones.

Joan Font (PSM), Joan Sastre (UM), Antònia Ramis (PSOE) i Antoni Ferrer (PP) són els membres que posaran en marxa aquesta comissió i un cop haver fet les investigacions oportunes emetran un informe sobre el cas. Així es cridarà a declarar els vinculats. En primer lloc l'afectada, després el gerent de la Mancomunitat, Josep Ramón Sicre, i altres persones que aquests puguin esmentar. El president serà Antoni Ferrer i el secretari Joan Font.

«Estic esperançada que la veritat surti perquè hi ha molta gent que sap coses i confii molt en les persones elegides per formar part de la comissió». Així ho declarà Assumpta Gómez de la Tia.

Foren els batles de Petra, Santa Eugènia, Vilafranca i Algaida els qui sol·licitaren la convocatòria d'un ple extraordinari per aclarir els fets. Gómez havia remès una carta als diferents batles del Pla assegurant que a través de companys de treball i del gerent «em comuniquen que per decisió política la cooperativa podria continuar desenvolupant projectes si deixava de formar part d'aquests», per la qual cosa «vaig sentir-me obligada a desvincular-me'n».

Assumpta Gómez a primera fila assistí al ple en què es decidí crear la comissió Foto: M.P.

Devers 60 persones anaren al ple a donar suport a Gómez

Apunt

Suport d'Unió de cooperatives

La gerent de la Unió de cooperatives de treball va remetre ahir una carta al president de la Mancomunitat, Tomàs Campaner, per expressar la seva «preocupació i malestar de la Unió de cooperatives a la qual pertany la cooperativa Servei de Formació, per la informació que se'ns ha fet arribar sobre la baixa de la cooperativista Assumpta Gómez per suposades pressions politiques». I «demanam que es facin els esforços necessaris per aclarir el fet».

Els problemes de n'Assumpte han sortit a la premsa

l'empresarial. I moltes de les mestres es retiraren del projecte perquè tenien por, inseguretat. Ara torn a viure la por amb el que m'està passant. Hi ha gent que té por a xerrar i ara que demà (feim la xerradeta dia 26 d'octubre) començam les converses amb els polítics hi ha gent que podria dir el que ha passat i no xerrarà per por. I és curiós això. I puc entendre-ho, perquè m'ho expliquen. Encara se'n recorden de la guerra. Aquí morí molta gent i molts tenen por a parlar. Me diuen, eh? Por a manifestar-se, a implicar-se en segons quines situacions. Jo ho pos damunt la taula com un dels moments de por que he viscut, de fer una empresa, tenir un coratge i dir: Arrisquem!

Un cop feta la cooperativa, via concurs públic, ens varen adjudicar el servei d'Educació d'Adults de la Mancomunitat. Per mi ha estat encantador perquè ha estat una entrega en una zona de Mallorca que necessitava "escolaritzar-se". Als adults del Pla de Mallorca els feia falta escolarització i encara més les dones. Pareixia que les dones no havien tengut oportunitat d'anar a escola. I llavors hi ha tot un procés d'ensenyar a llegir i escriure pràcticament o almanco a llegir millor, a obtenir un títol bàsic com era el graduat escolar, a tenir un reconeixement professional. Després també els buscava feina. I això és el que he fet a la Mancomunitat: preocupar-me i ocupar-me d'aquestes mancances que té o ha tengut la història.

*** Dius que començàreu cinc cooperativistes. El número anà creixent o minvant?**

- Començàrem cinc i després vàrem ser tres perquè se n'anaren dues persones a fer altres feines. Però també contractàvem altres persones segons les necessitats. Nosaltres just treballàvem per la Mancomunitat d'octubre a abril, supòs que per pressupost o també perquè començava la temporada turística. Nosaltres no fèiem com l'ensenyament regulat, de setembre a juny. Arribàrem a ser quaranta persones pels catorze municipis de la Mancomunitat. Vull destacar que la inversió que fa la Mancomunitat és i ha estat "*chapeau*", excel·lent. I quan convidava els alumnes al sopar de final de curs els deia que la seva participació era la manera de donar les gràcies als polítics pel seu esforç en dedicar una part important del pressupost en educació. A més, darrerament, es feien arribar l'oferta educativa a tots els pobles. Allà on hi hagués un grup de persones interessades en fer un curs, allà es feia. I això és molt important. Això és jugar bastant per la formació de les persones. Els cursos llargs es feien més al centre, perquè la gent hi pogués arribar més fàcilment.

La cambrera ens porta els pa amb ols que hem demanat. El companatge, formatge, guàtleres i sípia. Per tant feim una pausa per a sopar mentre seguim comentant diferents aspectes de la seva vida i de la seva feina.

***Quina era la demanda educativa més important?**

- L'educació d'adults de la Mancomunitat té tres vessants. La formació acadèmica, que ha estat assumit pel Centre d'Adults que és a Vilafranca. El segon és el cultural i és el que tenia més demanda. Sobretot la gent s'enganxà amb la Informàtica i Internet. La Informàtica tenia tres aules: una a Sineu, una altra a Petra i una tercera que era una mica ambulant, traslladant els ordinadors on fos necessari. Les dues primeres són de la Mancomunitat i aquesta tercera és de la cooperativa. I el tercer bloc és el de l'oci, d'entre els quals el de més demanda era el de Restauració de Mobles. A Maria s'hi féu un any però després, en no tenir local, els alumnes que el volien fer s'havien de desplaçar a altres pobles. És una llàstima que no hi hagi locals a Maria.

*** I demanda de llengua catalana?**

- Ara, enguany no sé com està, amb aquest problema de la Junta Avaluadora de Català (la JAC). Però evidentment els anys anteriors tenguérem molta demanda de gent que llavors es presentaven als exàmens de la JAC per obtenir una titulació. En qüestió d'idiomes vos puc dir que quan començàrem hi havia molta demanda d'Anglès i Alemany, però ara quasi no n'hi ha. També intentàrem que hi hagués cursos per a homes i introduírem Agricultura Ecològica, Empelts, Enologia,... Nosaltres actuàvem com un detector de necessitats de la comarca, cercant demandes i necessitats de formació dins el Pla. Per a dones també hem fet Treball Familiar i Geriatria que és el que més demanaven.

*** I dels cursos amb les dones magribines què ens contes?**

- Això va ser un repte per a mi ja que no en tenia ni idea. Era entrar en una nova cultura. Jo tenc un avantatge ja que el meu pare és de Granada i veig que hi ha un vincle molt fort entre Granada i el món islàmic. Crec que he estat un bon element de connexió. Primer vaig tenir les dones a classe i l'any passat férem un curs per als homes. Vaig intentar guanyar-me la confiança dels homes per poder obtenir coses per les dones, com poder anar a Sineu a veure l'institut. He intentat mostrar com és la nostra cultura des de tots els aspectes. Vàrem fer una pregària plegats el dia que va començar la guerra de l'Iraq que em va posar la pell de gallina. Tots passàvem pena per una guerra per ningú desitjada. Llavors utilitzàrem la cuina com a ganxo, deixant de banda la qüestió del porc, que a mi tant me fa. La qüestió era, per exemple, fer panades i veure tu com ho fas. Ens vam plantejar fer Tallers Ocupacionals i entre ells un taller de neteja. Però aquestes dones mai aniran a fer net per les cases. I a més aquesta feina la fan les dones equatorianes que són les que més tenim al Pla. Per això consideràrem que era absurd ensenyar-les un ofici que no faran servir. També vaig descobrir que eren molt netes. No record haver sentit pudor en cap moment i a les cases, aprofitant la visita per anar a prendre te, hi trobàrem molta pobresa, manca de recursos, però molta netedat. La roba la renten a mà. Això és un espectacle. Vaig veure una dona, tota grossa, inclinant-se sobre el ribell, en terra. Va fregant la roba. Tot el seu cos passa entre les cames. La renta dins un ribell i un cop està neta la passa dins un altre, hi posa un poal d'aigua i, amb els peus, va trepitjant la roba. Així l'esbandeixen. I això

La paradeta de la fira de Maria, amb productes elaborats per dones magrebines, fou tot un èxit

ho va repetint fins que la roba està neta. Jo havia vist rentar roba als rius, als rentadors públics,... però això ho vaig trobar un espectacle. O com fan aquesta llet especial. Van a les vaqueries, van a Llubí a comprar la llet i se passen unes dotze hores, en diferents dies, remenant la llet per fer una substància com una mantega. Quan amb aparells elèctrics que tenim a casa, amb un quart d'hora podem tenir aquesta mantega feta. Clar, elles tenen temps per a fer-ho, però també els hem de mostrar altres possibilitats. Un projecte que tenc al cap és utilitzar els seus coneixements com a cuineres, reposteres, transformadores d'aliments perquè puguin treballar des de casa obtenint uns beneficis. Ja ho experimentàrem a la passada fira de Maria. Els vaig dir que no havien de pagar res i que tots els guanys serien per a elles. El que saben fer té un valor i aquí es pot pagar. Varen quedar contentes amb l'exposició i venda de Maria. Feren pa, coses dolces, coses salades,... I va ser un èxit. Jo miraré també de dur aquests productes a altres fires. Encara que sembli utòpic, la solució seria que poguessin elaborar productes d'aquí i d'allà i els poguessin vendre

*** Quins projectes tens en un futur immediat?**

- Jo he sofert molt tot això que m'ha passat, no m'ho esperava i ho denunciï. És una injustícia. Llavors em planteig que la vida em posa això. Què he de fer? Alguna cosa hem de fer en aquesta vida. Hem de seguir caminant. Denunciant els responsables dels fets que ens passen, però seguint caminant. Ara estic engrescada en un altre projecte. L'any passat hi hagué demanda per part d'alumnes, d'un curs de Monitors de Temps Lliure. Ara, als menjadors escolars es demana la titulació de Monitor de Temps lliure. Em vaig posar al davant de fer, al Pla, una Escola de Temps Lliure. Ara estam homologades i podem donar aquesta titulació. Ha estat com el tresor que jo m'he quedat de la cooperativa. És una escola molt jove de just dos mesos. Aquesta escola tendrà tres pilars: la formació de monitors dirigit principalment a joves de 14 a 17 anys, amb la qual cosa els tendrem "enrollats" amb alguna cosa. Un altre pilar serien els serveis. A escoles d'estiu, a ajuntaments. I el tercer pilar seria l'acció solidària. Tot això s'engloba en una fundació que es diu Kairós. Això és un repte per a mi, un compromís amb la gent que col·labora amb el projecte. I és amb l'ajuda d'aquesta fundació i amb l'apartat d'acció solidària que intentaré fer alguna cosa amb les dones magribines: distribuir els seus productes, tenir un local, una cuina... No sé com, ara. Però jo ho expòs aquí. A més hauria de ser a Maria, que és on n'hi ha més.

*** Explica'ns com han sorgit els teus problemes amb la Mancomunitat**

- Fa un any exactament, el setembre de l'any passat, ens tornàrem a presentar al concurs dels Serveis Educatius d'Adults de la Mancomunitat. Just ens hi presentàrem nosaltres perquè el pressupost no és gaire gros. Si s'hi presentassin moltes empreses voldria dir que es paga bé. Quan s'obriren les pliques ja hi havia hagut el canvi polític a Mallorca i el president de la Mancomunitat ja era el batle de Llubí. El contracte diu que és per a dos anys i prorrogable per dos anys més. Això fins ara havia estat així i cap president havia dit res. Però aquest president va dir que només es farien dos anys. De partida ja no ens donava la confiança de què podríem continuar els quatre anys. Això ens va sobtar. Pensàrem que el PP tenia altres projectes per a la Mancomunitat. Nosaltres sempre hem defensat que som una empresa del Pla, que vivim al Pla i que coneixem la gent del Pla.. Si ve gent de Palma, ja l'hem "pifiada". Perquè és quan allà fan un negoci. No fan viu el Pla. L'utilitzen per a enriquir-se. Després durant tot l'any hi hagué rumors que una empresa de Palma volia venir al Pla. Llavors en el sopar d'adults que va ser a finals d'abril, el president de la Mancomunitat va demanar a en Damià, que és el director de l'Escola d'Adults, poder seure vora la secretària de la cooperativa, na Maria. I tot va ser un vomitar en contra meva. Fins i tot que té un dossier meu! I a mi aquesta expressió em sona a l'època del franquisme! A més un dossier meu el pot tenir qui vulgui! És públic. Ha sortit a la premsa. El director del centre em va dir: "Ha estat gros el que ha dit de tu, ha esta gros!". Però jo he passat del que ha dir. No vull saber-ho. La cosa es va agreujar quan una excompanya de la cooperativa va anar a mitjan juny a demanar quin pressupost tendríem per aquest curs, el gerent de la Mancomunitat li va dir: "Si hi ha n'Assumpta en aquesta cooperativa no arribarà cap dobler per a adults" Aquí va ser quan posàrem les antenes i ens demanàrem què estava passant. Aquesta companya meva demanà que almanco ens deixassin complir fins el maig del 2005 que és quan acaba el contracte. Però ens varen dir que no que si continuau vosaltres no hi hauria doblers. Cada vegada ens sentíem més acorralats. Primer era n'Assumpta, llavors que no hi hauria doblers. Jo m'hagués pogut quedar a la cooperativa però sense doblers, en perjudici dels alumnes. Però això no és agradable, no? El meu dolor ha estat fort perquè ha

estat per una part un dolor per l'assetjament polític i per l'altra el dolor per les companyes. No he tengut cap suport per part d'elles. En lloc de dir: "enfrontem-nos plegades a aquest problema" em varen dir "aquí hem de callar, no passa res". Perquè la gent té por a parlar. I llavors hi hagué una escissió. Jo m'he quedat amb aquest tresor que és l'Escola de Temps Lliure i les altres segueixen. Però el dolor és molt fort quan una se sent rebutjada .

*** Ens parles de la Comissió que s'ha creada per estudiar el teu cas**

- Jo em trobava molt desequilibrada a causa d'aquest dolor. I necessitava trobar l'equilibri. Com que això que jo denunciï just ho sabien tres o quatre persones, vaig fer una carta i la vaig enviar a tots els ajuntaments, registrant-la. Allà els explicava el que havia passat, el meu dolor i com s'havien perdut valors com la justícia, la veritat, la solidaritat. Jo no deman el meu lloc de feina, perquè és inviable que torni a la cooperativa. Llavors aquesta carta va fer un poc de nosa a tots els batles. Alguns no ho sabien i hi va haver un poc de moviment a la Mancomunitat. Quatre batles, els de Vilafranca, Petra, Santa Eugènia i Algaida, van demanar un plenari per parlar de la carta que jo havia enviat. Es va fer una comissió d'un representant de cada partit polític per investigar el que ha passat. Jo demà tens una cita a les tres i mitja com a primera declarant davant aquesta comissió formada pel batle de Petra, del PSM, el batle de Porreres, d'UM, el batle de Sencelles, del PP, i una regidora d'Algaida, pel PSOE.

*** I quan té previst acabar la seva feina aquesta comissió?**

- La comissió es marcà el dia 4 de novembre com a data de finalització. Això va ser una aportació del batle de Santa Eugènia, una aportació molt positiva. I esper que la gent parli perquè hi ha gent que pot parlar. Ha corregut un rumor que això ha estat un problema intern entre les cooperativistes. Però aquest problema és conseqüència d'alguna cosa més grossa.

*** Quines persones ha de cridar aquesta comissió?**

- Les altres cooperativistes, el director del centre d'Adults, en Damià, i jo també hi posaré una persona que curiosament era allà quan vaig anar a parlar amb el gerent sobre les dones magribines, ja que trobava que es podria endarrerir el seu procés si hi posaven una altra persona i ja va dir que això era qüestió política.

I així acabam la xerradeta amb n'Assumpta,, tot esperant que aquesta comissió faci bé el seu treball i surti a llum la veritat. Li desitjam sort en aquest nou projecte que està emprenent i que l'ajudi a tancar les ferides i esmorteir el dolor que li ha produït la situació viscuda.

Antoni Fiol i Magí Ferriol

Aquesta és la Carta que n'Assumpte envià a tots els batles de la Mancomunitat del Pla de Mallorca

Senyora Batllesa, Srs Batlles de la Mancomunitat Pla de Mallorca,

Com a persona contractada per la Mancomunitat durant 3 anys, i 11 com a sòcia de la Cooperativa Serveis de Formació, valoro positivament tot el treball desenvolupat durant aquests 14 anys. Ha estat un temps de servei, de vincle amb les persones i amb les Institucions de la Mancomunitat i també un mitjà per acompanyar el procés d'aprenentatge (acadèmic-laboral i personal) de la gent del Pla.

D'això en dono gràcies a tots els que ho han facilitat, però vull informar-vos dels darrers successos perquè en tingueu coneixement.

Aquest estiu, a través de les companyes de la Cooperativa Serveis de Formació, i també per mitjà del Gerent de la Mancomunitat, se'm va comunicar que per decisió política, la Cooperativa podria seguir desenvolupant els projectes de formació d'adults adjudicats per la Mancomunitat, si jo, personalment, deixava de formar-ne part.

Aquest fet ha produït una "separació" en aquesta Cooperativa, de la qual, pel motiu especificat m'he sentit obligada a desvincular-me'n.

He de comunicar el dolor experimentat en els darrers mesos pels esdeveniments i que posen en evidència la immaduresa en les relacions humanes, la falta de democràcia, de justícia, de solidaritat, de veritat. Són valors que sembla que han de consolidar-se més en determinades persones per poder-los expressar i expandir en la convivència.

Amb l'ànim de treure a la llum els fets tal i com han succeït i amb la voluntat de fer-ne una denúncia us he fet arribar aquestes paraules.

Atentament,

Costitx, 29 de setembre de 2004

Sgt. Assumpta Gómez de la Tía i Vallès

BULLIT DE NOTÍCIES

PREMIS DE POESIA I NARRATIVA MIQUEL ÀNGEL RIERA

La Fundació "Sa Nostra", Caixa de Balears, amb l'objectiu de fomentar la creació literària en llengua catalana, convoca una nova edició dels Premis Literaris de Poesia i Narrativa "Miquel Àngel Riera". Aquests premis també pretenen esser un homenatge a l'escriptor que va fundar i va dirigir les col·leccions "El Turó" i "Tià de Sa Real", des dels quals va ajudar i estimular molts d'autors d'arreu dels Països Catalans. Les bases les podeu consultar a la web www.sanostra.es i a les oficines de l'entitat. El termini d'admissió d'originals acabarà dia 1 de desembre de 2004. El lloc de presentació serà el Centre de Cultura de "Sa Nostra", carrer Concepció, 12, 07012 de Palma o a qualsevol oficina de "SA NOSTRA".

UN PLA PER PREVENIR EL CONSUM DE DROGUES ENTRE ELS JOVES

La notícia sortí a la premsa a mitjans de passat mes d'octubre. La mesura pretén treballar un aspecte que tothom coneix i que ningú fins ara havia encarat de valent. Ni les institucions locals, ni les autonòmiques no havien intervingut en el problema del consum creixent de substàncies estupefaents entre els joves del Pla. Ara sembla que a través de Projecte Jove, una entitat que treballa amb joves i directament vinculada a Projecte Home, s'ha fet un estudi d'aquesta realitat (trista realitat) de la joventut mariera. I a qualcú se li han posat els pèls de punta. Segons la premsa els joves del nostre poble són els majors consumidors de droga de la comarca del Pla. Si un fa un repàs a les activitats que des dels poders públics es fan per al lleure d'aquests joves es troba amb la buidor més absoluta. Prevenció vol dir, també, fer programes perquè la situació no s'arribi a produir. I aquí és on més fallam tots: pares i mares, poders públics i institucions que no tenen en compte el problema, fins que la pudor ja se sent per tot, institucions privades, associacions, l'església etc. Què tenen els joves de Maria per entretenir-se: bars i pubs, motos i televisió, alcohol i ... Consum, consum i consum. Amb aquest panorama, l'alarma ja no hauria d'agafar de sorpresa a ningú. Benvinguda sigui, encara que amb retard, aquesta iniciativa per pal·liar el problema.

UN PAL DE TELEFÒNICA PER TERRA

A la carretera de Maria a Sineu, just abans d'arribar al camí del Rafal Nou un pal de telèfon pegà per terra. Era a començaments del mes d'octubre. No va ser fins a finals de mes que la companyia de telèfons el recol·locà. Afortunadament la caiguda no va afectar la línia, perquè si haguéssim hagut d'esperar tant com el pal, la paciència dels usuaris hauria caigut també per terra.

EL PUNT VERD TANCAT

El punt verd de Maria, col·locat al costat del camp de futbol, l'han tancat. Sembla que l'Ajuntament, cansat de la conducta incivilitzada i insolidària de bona part d'usuaris d'aquest punt verd, ha tirat pel dret. Les coses que s'hi podien dipositar eren molt clares, i les altres, electrodomèstics, mobles i runes tenien altres possibilitats de ser recollides a domicili. Però molta de gent no en feia cas i abocava qualsevol cosa que els fes nosa. I és clar, l'Ajuntament es veia obligat a netejar periòdicament l'espai amb la despesa extra que això suposava. Ara s'ha tancat a l'espera de trobar un espai adequat i que pugui tenir un control més estricte i no serveixi per tirar-hi de tot.

L'AJUNTAMENT DE MARIA I L'EXIGÈNCIA DEL NIVELL DE CATALÀ

Ha sortit a premsa que el contenciós que l'Ajuntament de Maria i altres quatre ajuntaments mallorquins mantenien sobre el nivell de domini de llengua catalana que demanaven al secretari municipal s'ha perdut. La sentència demostra fins a quin punt la mal anomenada autonomia municipal topa amb una legislació centralista i espanyolista que nega el pa i la sal a les llengües que no siguin l'espanyola, sigui 1quina sigui l'administració que governi per Madrid.

LES OBRES DEL CAMÍ CREUER

Ha tornat sortir a la premsa la notícia que el Camí Creuer ha entrat en una fase de solució que sembla definitiva. El

BULLIT DE NOTÍCIES

Consell de Mallorca a través del seu Departament d'Obres Públiques, té previst envestir les obres que permetin connectar les carreteres de Sineu, de Muro i de Santa Margalida, sense necessitat de passar pel mig del poble. Sembla mentida que s'hagin hagut d'esperar tants d'anys, per una obra que tothom coincidia en la seva necessitat i viabilitat. La inversió que s'ha previst per executar les obres pugen a 325 mil euros, uns 55 milions de les antigues pessetes.

ELS XALETS DE MONTBLANC, DENEGATS I LES OBRES DE ROQUETA, AL CONSELL

L'anterior Ajuntament no donà els permisos per dur a terme la construcció d'uns xalets en una zona parcel·lada de Montblanc. L'Ajuntament volia evitar que aquella zona es convertís en una nova urbanització encoberta. La promotora no es va conformar i presentà recurs davant l'organisme corresponent del Consell de Mallorca, el qual, com era d'esperar, ha denegat la possibilitat de construir-hi els xalets, ja que les parcel·les anaven dels 22.000 als 26.000 m^2 i allà, per construir-hi, se'n necessiten més de 200.000 m^2.

Seguint amb el mateix tema, el de l'urbanisme, la premsa es va fer ressò de les obres il·legals al turó de Roqueta i com l'Ajuntament ha passat el tema a la jurisprudència del Consell, el qual s'ha ratificat en la multa imposada i en la sentència d'enderrocament, si les obres no es poden legalitzar.

PUGENS ELS IMPOSTS MUNICIPALS

En el darrer plenari del mes d'octubre, s'aprovaren una sèrie de pujades d'imposts que ens obligaran a gratar-nos les butxaques. Concretament l'IBI (Impost de Béns Immobles) s'apuja del 0,7 al 0,8, mentre que també s'aprovà la pujada de l'impost de vehicles. Així, els cotxes de menor cilindrada veuran apujada la seva taxa, 3 • i els de major cilindrada, 7 •.

ELS SENYALS DE TRÀFIC DEL CARRER NOU, PER TERRA

Seria bo que l'Ajuntament miràs d'aclarir-se amb el tema dels senyals de tràfic del carrer Nou. Si es va fer l'opció de posar dos senyals d'STOP, al llarg del carrer, per reduir la velocitat (cosa que d'altra banda, molts de cotxes, i, sobretot, motos, no han respectat mai), el que no es pot fer ara, és no reposar els senyals si aquests han anat per terra. Si el que s'ha fet és una modificació dels senyals, s'hauria d'informar els veïnats del poble i així s'evitaria qualque disgust innecessari.

EL NOSTRE COL·LABORADOR, ANTONI GELABERT, FA UNA CONFERÈNCIA A PALMA

El nostre amic i col·laborador de la revista, Antoni Gelabert i Mas, uròleg de professió, va impartir el passat 18 d'octubre una conferència a la Casa de Cultura de Sa Nostra, a Palma, dins el cicle ***Salut, Ciència i Futur***, que l'IUNICS (Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut) ha programat al llarg d'aquest curs escolar. El doctor Gelabert parlà sobre el càncer de bufeta a un auditori que omplí la sala de conferències. La premsa i la televisió es feren ressò de l'acte i recolliren algunes de les manifestacions que el metge digué a la conferència o a la roda de premsa de presentació de l'acte.

INTERCANVI ENTRE PROFESSORS

La mestra del nostre centre, Sílvia Ribes Nicolau, ha realitzat un intercanvi educatiu per a conèixer centres i experiències educatives amb la mestra danesa Henry Andersen. Així començà na Sílvia que es desplaçà a Dinamarca del 4 al 8 d'octubre i n'Henry Andersen ha estat a Mallorca, del 25 al 29 d'octubre. L'activitat és subvencionada per la Conselleria d'Educació i Cultura. Esperam que al proper número ens puguin contar alguna cosa més sobre aquesta experiència.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Catalina Bergas Carbonell morí el passat dia 19 d'octubre, a l'edta de 90 anys. Vivia al carrer de Sa Quintana, número 12.

Margalida Ferriol Bergas morí el passat dia 20 d'octubre. Vivia a Son Ferriol

Bàrbara Ferriol Payeras morí el passat dia 21 d'octubre, a l'edat de 93 anys. Vivia al carrer de Sa Raval, número 89.

Que descansin en pau

BENVINGUTS:

Mateu Carbonell Merino va néixer el passat dia 17 de setembre. És fill de Mateu Gabriel Carbonell Cifre i Eva Maria Merino Álvarez. Viuen al carrer Nou, número 14.

Mohamed Bouzit Afrouj va néixer el passat dia 2 d'octubre. Els seus pares són Jamal Bouzit i Kaltoum Afrouj. El seu domicili és carrer Sa Tanca, número 37.

Magdalena Darder Bergas vingué al món el passat dia 19 d'octubre. Esl seus pares són Simó Darder Bergas i Bàrbara Bergas Ferriol. Viuen al carrer Sa Raval, número 100.

Nour Alhada Lamrini Boujjia va néixer el dia 20 d'octubre. Els seus pares són Rachi Lamrini i Karima Boujjia. Viuen al carrer Constitució, número 35.

Josep Ferriol Font va néixer el dia 25 d'octubre. És fill de Joan Ferriol Quetglas i Martina Font Ribas.

Josep Ferriol Font

Enhorabona als pares i demés família

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002 (FAX)	971525194
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525594
APOTECARIA		971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
PARRÒQUIA		971525033
GESA INCA: AVARIES		971880077
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR	Informació	971847000
	Urgències	971847060
	Cita Prèvia	971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centraleta)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:
de 8'30 a 15 hores.
APOTECARIA:
Matí: 9 a 13 hores.
Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.
UNITAT SANITÀRIA:
de 9 a 15 hores.
BIBLIOTECA:
Dilluns, dimecres i divendres: de 17 a 19 h.
Dimarts i dijous: de 17 a 20 h.
LÍNIA MARIA-PALMA:
Sortides Maria: 7:30, 11:10, 15 i 18 hores.
(Diumenges, 7:30 i 15 hores)
Sortides Palma: 9, 13:15, 16:30 i 19:45 hores.
(Diumenges, 9 i 19,45 hores)
LÍNIA INCA-MANACOR:
Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.
Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores
LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:
(De dilluns a divendres)
Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores
Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:
Polígon de Sineu

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al **855043**
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520203**
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES DE SETEMBRE

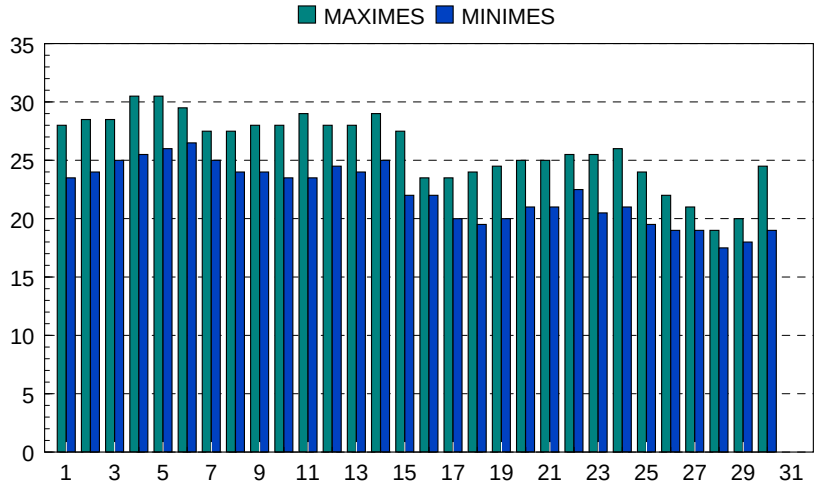

PLUVIOMETRIA
Dia 15 ..... 14 l.
Dia 26 ..... 1 l.
Dia 27 ..... 3,5 l.

TOTAL: 18,5 LITRES

Temperatura Màxima
30,5º C (Dies 4 i 5)
Temperatura Mínima
18º C (Dia 29)
Temperatura Mitjana
24,1º C
Mitjana Màximes
26º C
Mitjana Mínimes
22,2º C

LA POESIA DE L'AMO EN LLORENÇ

PREGUNTES SENSE RESPOSTA
Com li puc fer veure l'amor
Que mon cor sent i reclama?
Podrà veure la proclama
D'aquest sentit embriagador?
Per què dins un món pertorbador
Hi ha tantes bones coses
Que es transformen en noses?
Per a què serveixen els gemecs?
Com podria fer veure als cecs
El color que tenen les roses?

HORARIS DEL TREN QUE PASSA PER SINEU:

Feiners: (1 tren cada hora i 10 minuts aprox.)
Sineu-Palma: 6:44, 7:54, 9:04, 10:14, 11:24, 12:34, 13:44, 14:54, 16:04, 17:14, 18:24, 19:34, 20:44, 22:06.
Palma- Sineu: 6:25, 7:35, 8:45, 9:55, 11:05, 12:15, 13:25, 14:35, 15:45, 16:55, 18:05, 19:15, 20:25, 22 (Si voleu anar a Manacor afegiu 40 minuts a la sortida de Palma)
Dissabtes, diumenges i festius: (1 tren cada hora i 15 minuts aprox.)
Sineu-Palma: 7:01, 8:16, 9:31, 10:46, 12:01, 13:16, 14:31, 15:46, 17:01, 18:16, 19:31, 20:46, 22:01.
Palma- Sineu: 6:45, 8, 9:15, 10:30, 11:45, 13, 14:15, 15:30, 16:45, 18, 19:15, 20:30, 22.(Si voleu anar a Manacor afegiu 49 minuts a la sortida de Palma)

SOPAR SOLIDARI AMB NICARÀGUA

L'Associació Fent Carrerany ha organitzat pel proper 10 de desembre un sopar solidari per tal de recaptar fons per apadrinar infants de San Ramón (Nicaragua).

San Ramón és un municipi pertinent al departament de Matagalpa a Nicaràgua. És una zona cafetera de gran riquesa natural però que pateix actualment una situació greu de pobresa agravada per la caiguda dels preus internacionals del cafè, els quals no cobreixen les despeses de producció i recol·lecció.

ACNAS (Asociación Catalana Nicaragüense de Amistad y Solidaridad) és una associació que treballa al municipi de San Ramón des de 1996. ACNAS du a terme projectes de salut, nutrició i educació tant en el nucli urbà de San Ramón com a les diferents comunitats que depenen d'aquest.

L'associació treballa per millorar la situació nutricional dels infants de les comunitats del municipi de San Ramón, pels elevats índex de desnutrició que es pateixen actualment a causa dels escassos recursos econòmics de la població, donant-los un seguiment integrals als infants que els permeti la recuperació d'aquests estats de risc en què es troben.

Així mateix pretén reduir els nivells d'analfabetisme, per tal que aquests puguin tenir accés a un dels Drets més elementals de la Infantesa, a través del manteniment o ampliació de places escolars i permetent als infants que actualment no poden estudiar degut a la situació econòmica familiar que els impossibilita la compra dels materials escolars més indispensables (quaderns i llapissos), poder integrar-se a l'escola de la comunitat.

En els últims anys l'índex d'analfabetisme a Nicaràgua ha arribat a superar el 56%. En 1996 l'Associació Catalana inicià un programa de recolzament a l'ensenyança en aquells llocs on el Ministeri d'Educació havia retirat les places de mestres, programa que es manté en l'actualitat cubrint un total de 19 mestres en diferents comunitats del municipi finançats sobretot mitjançant agermanaments escolars i apadrinaments que es fan des de Catalunya, Valencia i Balears. En el present curs escolar es beneficien més de 600 alumnes.

L'apadrinament és una forma de col·laboració. Amb una aportació econòmica mensual de 15 euros es pot apadrinar un infant i contribuir a la millora de la situació nutricional dels infants de les comunitats del municipi de San Ramón donats els elevats índex de desnutrició que es pateixen a causa dels escasos recursos econòmics de la població.

Així mateix es contribueix a reduir els nivells d'analfabatisme infantil, ajudant al manteniment o ampliació de places escolars i possibilitant la compra de materials escolars indispensables.

Es pot donar també un seguiment mèdic als infants apadrinats mitjançant controls de pes, desparassitants, vitamines i altres medicaments.

Amb el sopar solidari es pretén recaptar diners per poder apadrinar infants de la comunitat de Río Negro. Esperam quela recaptació permeti apadrinar alguns infants durant un any. Aquests nins i nines seran els apadrinats de l'Associació Fent Carrerany; ells i la seva comunitat es benefiaciaran d'uns serveis (educació, sanitat) als que no tenen accés,a pesar de ser drets elementals. Rio Negro és una comunitat situada a 44 kilòmetres del nucli urbà de

Es cafè

Plaça des Pou, 17
Tfn: 971525671
07519 - Maria de la Salut
Dilluns Tancat

Tapes, paelles i menjars per encàrrec

Perruquería
Rinxols
Home i Dona
C/ Carreró Menut, 18 (Son Puig) Tel. 971 52 50 51
07519 - María de la Salut

San Ramón. És una comunitat aïllada sense mitjans de transport la qual cosa fa difícil l'accés dels seus habitants a serveis mèdics. Les cases no tenen letrines, no es disposa d'electricitat i i s'utilitza aigua de fonts properes, sense cap sistema de potabilització. Actualment ACNAS construeix una escola ja que l'antiga estava feta de fustes i les pluges ja l'han feta malbé. Els apadrinaments possibilitaran, per tant, poder construir l'escola, poder pagar un/a mestre/a, adquirir material escolar i crear un menjador infantil per tots aquells infants que pateixen desnutrició, així com també poder oferir una atenció mèdica i medicaments.

A part d'assistir al sopar, si algú està interessat en apadrinar particularmnet un infant, també pot fer-ho. Per formalitzar l'apadrinament només cal omplir l'imprès d'apadrinament indicant l'aportació que es vol fer. Per poder cobrir les despeses mínimes del que significa l'apadrinament, el valor del mateix és de 15 euros mensuals, si bé aquesta quantitat és orientativa i pot ser reduïda o ampliada.

ACNAS enviarà després una fotografia de l'infant apadrinat, així com també informació sobre la família, la vivenda, la comunitat...

Catalina Ribas Mas

APADRINAMENT DE NINS DE NICARAGUA AMB FENT CARRERANY

SOPAR A SES TORRES

Dia 10 de desembre, a les 21 hores

Preu: 20 euros

Podeu comprar els tiquets als membres de la Junta Directiva de Fent Carrerany

IMPRÈS D'APADRINAMENT

Nom i llinatges.....

Domicili.....

Població.....

Codi Postal.....

Telèfon..... Correu electrònic.....

Núm de compte corrrent (20 dígits): .....

Desitjo apadrinar un/a nin/a d'una comunitat de San Ramón, Matagalpa, Nicaràgua, amb una aportació de ..... euros mensuals.

Data d'inici de l'apadrinament: .....

Vol rebre més informació sobre els projectes que ACNAS realitza o sobre altres formes de col·laboració? .....

Signatura:

ANAR L'ULL AL BOU AMB L'ELA *XX*

DEDICATÒRIA

Si en el capítol anterior la nostra dedicatòria servia aleshores per acomiadar al bo del Sr. Sebastià Garcia com a president d'ADELA BALEARS, avui la dedicatòria és per donar la benvinguda al nou president de l'Associació, en Gori Riera, un al·lot d'excel·lents qualitats, responsable, humil, de gran capacitat organitzativa i per si fos poc, tot això es troba condimentat per un gran sentit de l'altruisme envers els elàtics.

Amic de Na Caty des de la infantesa, en Gori riera és un bon home, amant dels esports d'aventura, que estic segur que sabrà salvar (com salva els pujols amb l'ala delta) totes les dificultats que li vagin sorgint a ADELA BALEARS.

És per això que des d'aquesta humil secció li desitjo, amb el cor a la mà, tota la sort del món, a més que vull dir-li que l' *ANAR L'ULL AL BOU AMB L'ELA* està a la seva disposició per a tot allò que li pugui servir a ADELA BALEARS.

ÀNIMS, GORI I ENDAVANT!!!

*

L'ELA EN EL MICROSCOPI DE LA PARAULA.

"MÉS COSES A DIR DELS NEUROTRANSMISSORS I DEL TRANSPORT AXÒNIC"

Després d'uns quants capítols dedicats al món interior, millor dit, al món microscòpic de les motoneurones, crec que ja és arribat el moment de concloure el present cicle, el qual, si Déu ho vol, reprendrem més endavant.
Per començar ens centrarem en el tema d'avui.

A diferencia d'altres cèl·lules, com les glandulars que segreguen una determinada substància, cada neurona motora pareix utilitzar tan sols un neurotransmissor, el que permet classificar-les en distintes castes com les catecolaminèrgiques.

Algunes com les neurones noradrenalinèrgiques, dopaminèrgiques i les serotoninèrgiques, poden visualitzar-se amb microscòpia de fluorescència quan es transformen els neurotransmissors en substàncies fluorescents per la seva exposició a vapors de formaldehid (A.B)

Les ja esmentades neurones colinèrgiques poden visualitzar-se mitjançant una prova inmunocitoquímica que detecta l'enzim acetilcolintransferasa.

També s'identifiquen per reaccions inmunocitoquímiques (C) els diferents neuropèptids, quedant demostrada la seva presència en neurones que utilitzen altres neurotransmissors, com són les neurones catecolaminèrgiques i les colinèrgiques, ja que s'ha pogut establir la coexistència de diversos neurotransmissors en

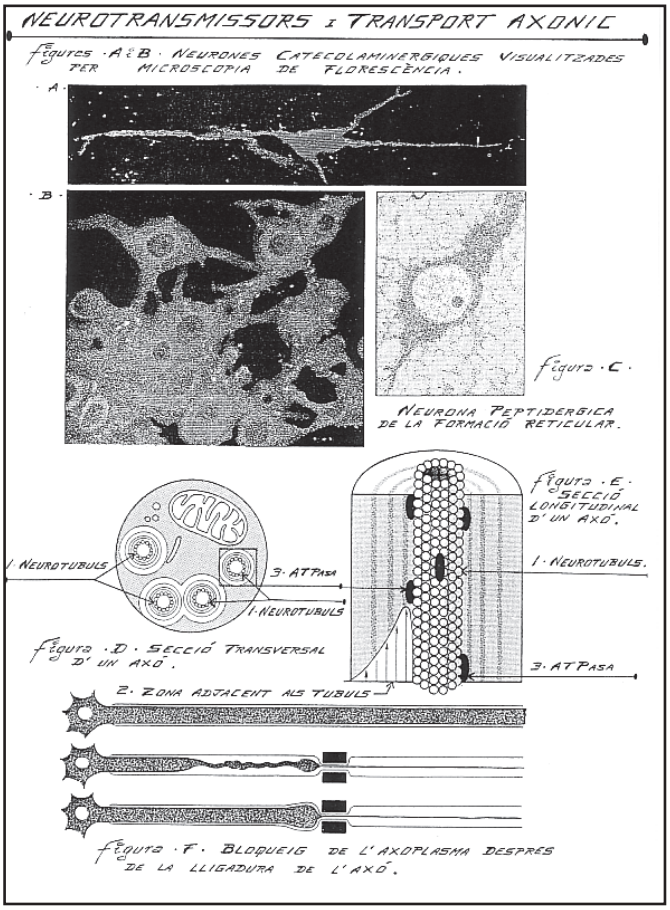

la mateixa neurona.

En algunes cèl·lules nervioses existeixen dos neuropèptids diferents, raó per la qual molts científics posen en dubte la teoria que una neurona utilitzaria específicament un sol neurotransmissor.

D'altra banda, un cop analitzat el món dels neurotransmissors, ens endinsarem en la funció que desenvolupa el transport axònic, que és realment complexa. S'ha comprovat que moltes substàncies es produeixen en el citoplasma neuronal i són transportades fins els terminals axònics, essent algunes sintetitzades en el retícula endoplàsmic granular i empaquetades en l'aparell de Golgi; altres semblen formar-se en el retícul endoplàsmic llis, produint-se en les cisternes el despreniment de les vesícules per estrangulació.

Però qualsevol que sigui el seu origen, les substàncies sintetitzades es desplacen per l' axoplasma fins als terminals, convertides en partícules moleculars o vesícules ja inactives.

Els neurotúbuls també tenen un paper molt important en el mecanisme del transport (DEI) doncs quan per efectes de la colxicina es paralitza el transport intraxònic, els neurotúbuls s'encarreguen del mateix.

Els investigadors creuen que la viscositat és més

baixa en les inmediacions dels neurotúbuls que en la resta de l' axó, afavorint el flux citoplàsmic en direcció centrífuga.

La celeritat del flux és més gran en la zona adjacent als túbuls i disminueix en allunyar-se'n (EE).

Aquesta hipòtesi es fa servir per explicar com diferents substàncies són transportades a distintes velocitats.

Per altra banda, quan l' ATP És hidrolitzat degut a l'acció de l'ATPasa (E. 3) en la paret del túbul, proporciona l'energia necessària per al trasllat, estimant-se que la rapidesa de la translació intraxònica de catecolamines és de 5 ó 6 mm/h.

Nogensmenys d'aquest transport intraxònic que és molt accelerat, existeix un altre de tipus continu molt més lent, i que té una velocitat d'1mm cada vint-i-quatre hores. Això queda demostrat quan es posa una lligadura en l'axó (F). Aleshores, en la proximitat de la regió constrenyida, succeeix que el flux axònic és detingut i l'axó s'inflama. La retenció d'aquest flux plasmàtic no afecta el transport dels neurotransmissors, però sí que influeix en el subministrament continu de nutrients a la resta de l'axó. La velocitat del flux axònic es correspon amb la del creixement de l'axó durant el seu desenvolupament.

És per tot això que el cilindroeix no ha de ser considerat tan sols com un cable conductor rígid, sinó com una columna de plasma que és contínuament renovada en direcció centrífuga des del pericarió.

Però existeix també un transport centrípet, amb la qual cosa les proteïnes, els virus o les toxines poden viatjar des dels terminals nerviosos perifèrics al pericarió.

I tal i com dèiem al principi, aquí posem un punt, però no final, sinó seguit, al repàs que hem fet del complex món cel·lular de les motoneurones. Gràcies amics lectors per la vostra paciència i us invito a seguir-nos en el nou cicle que, si Déu ho vol, encetarem en la propera entrega d' ANAR L'ULL AL BOU AMB L'ELA.

Miquel Jordàn i Ronsano

TALLER DE MEMÒRIA DEL CURS PASSAT

Aquí teniu el grup nombrós de persones que l'any passat realitzaren el taller de memòria. Ara que tornat començar l'activitat els components ens han fet arribar la foto expressant la satisfacció de la feina feta durant el curs.

Enhorabona a totes i tots i, sobretot, salut.

MARIA ANTÒNIA ROIG EXPOSA A LA GALERIA MARIMON DE CAN PICAFORT

Na Maria Antònia Roig va inaugurar la seva darrera exposició de ceràmiques, la seva primera en solitari, a la Galeria Marimón de Can Picafort el passat dia 23 d'octubre. Una gentada assistí a l'acte d'inauguració, entre els amics i convidats hi poguérem veure alguns pintors, crítics i galeristes que comentaven l'obra de na Maria Antònia. Pel que sabem se'n dugueren una bona impressió. També féu acte de presència la Sra. Dolça Mulet, Consellera de Cultura del Consell de Mallorca, que havia atorgat un ajut a la galeria per promocionar nous artistes.

Na Maria Antònia, ***sabent que l'art no li és aliè, sinó que és al seu interior***, paraules manllevades a Tudanca que fa la presentació del catàleg, fa una mostra de sinceritat de la seva feina, na Maria Antònia no menteix quan treballa.

De la seva afecció n'ha fet la seva feina en la qual aboca tota la seva passió i els sentiments i el resultat són unes obres úniques que feren gaudir a tots els que ens acostàrem a la Galeria Marimon, prova d'això és que va exhaurir totes les peces el mateix dia de la inauguració.

Des d'aquí volem desitjar la millor de les sorts a na Maria Antònia i que ben aviat, quan les seves mans hagin treballat noves peces, ens torni a sorprendre amb una altra mostra de la seva obra. Ànim Maria Antònia, el camí just ha començat.

Miquel Morey i Mas

"la Caixa"

OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

FOTOS ANTIGUES

Pep Vanrell Negre, que viu a Inca, ens ha enviat aquesta fotografia de dues mariandes, "carabassones", feta l'any 1942. En aquells temps anaven a collir oliva per Sóller. La més jove és la sev amare, na Maria i l'altres és na Francinaina, la seva tia.

IV VOLTA CICLISTA INTERNACIONAL A MENORCA.

El Club Ciclista de Maria de la Salut, per segona vegada, ha pres part en la Volta Ciclista internacional a Menorca, disputada els dies 22, 23 i 24 d'octubre. Els corredors de Maria, en Miquel Perelló, en Pep Sabater i en Pep Ferriol, partírem des d'Alcúdia el divendres horabaixa, cap a Ciutadella. Després d'una boníssima travessia arribàrem a Menorca devers les set. Cotxe i bicicletes cap a Maó. A les vuit i mitja hi havia la presentació i ens trobàrem amb corredors de Muro, Lloret, Palma, Son Servera i molts de coneguts del Pla de Mallorca, amb moltes ganes de gaudir dos dies de ciclisme i de la meravellosa Illa de Menorca.

Dissabte 23 d'octubre. Després d'un molt bon berenar a l'Hotel Capri, ens presentàrem a la Plaça de l'Ajuntament per al control de firma, més de 300 corredors, que fórem els que prenguérem la sortida. Ens esperaven 115 Km per Mercadal, Ferreries, Ciutadella i tornada cap a Maó. Molts de corredors de la Península, Astúries, Madrid, gran numero de per Catalunya i cridava l'atenció l'elevat numero de vinguts d'Anglaterra.

L'etapa acabà cap a les 2. Molt cansats ja que a més dels 115 km, el sol va picar de valent tot el matí.

Després d'una bona migdiadeta, dedicàrem l'horabaixa a passejar pel Port de Maó.

Diumenge 24 octubre. El plat fort de la Volta, la pujada al Monte Toro. Molt dur però molt dur fou la pujada. Després d'uns 60 km tornàrem cap a Maó. Dinar de cloenda i lliurament de premis i records de l'Illa de Menorca.

A les fotos podeu veure, en Miquel i en Pep amb Abraham Olano, el dia la presentació, i a l'altra Pep Sabater, Miquel Perelló i Miquel Arbona, que aquest dia lluí els colors del nostre Club.

El diumenge a la nit, tornàrem cap a Mallorca, el barco de Ciutadella a Alcudia, estava fins a dalt de corredors, molt contents i amb ganes de tornar-hi l'any que ve.

Pep Ferriol Torelló

NOVETATS A LA BIBLIOTECA

Aquí teniu algunes de les novetats d'aquest mes. Han estat molt variades: DVD, CD i també volums.

- Entre els DVD's hi havia: *Dias de fútbol*, *El último Samurai*, *Master and commander* i *Te doy mis ojos*.

- Entre els vídeos: Una cinta sobre la Posidònia per a nens, el Tresor de Posidó.

- Entre els volums, cal destacar: *Els nostres infants: escenes de ciutat i de camp* d'Anatole France, *El nacionalisme a Mallorca* de B. Carrió i A. Marimón

- I entre els CD's: *La Calle es tuya* de Estopa, *Poetes* de Lluís Llach, *Agost* dels Pets, *Ara* de Fes-te-fotre i *Feels like home* de Norah Jones entre d'altres.

TALLER DE DIA 19 D'OCTUBRE

El va coordinar l'educadora de carrer Antònia Fluixà i una altra educadora de carrer de Petra que nom Margalida.

El infants s'ho passaren molt bé i s'enbrutaren tot el que varen poder.

Joana Maria Capó

25 anys d'ajuntaments democràtics. Ajuntament de Maria

Durant les passades festes patronals, es feu un homenatge als batles i regidors que han passat per la Casa de la Vila, aquests darrers 25 anys. Aquí teniu el llistat complet.

BATLES

Miquel Oliver Gual (1979 - 1983) (1990 - 1991)
Joan Quetglas Buñola (1983 - 1987)
Miquel Torelló Mas (1987 - 1988)
Magí Ferriol Bauçà (1988 - 1989)
Rafel Oliver Mas (1989 - 1990) (1991 -1999)
Jaume Mestre Llompart (1999 - 2003)
Martí Ferriol Pons (2003)
Guillem Ferriol Negre (2003 - 2004)

REGIDORS

Miquel Oliver Gual (1979 - 1983) (1987 - 1991)
Miquel Gual Fons (1979 - 1983)
Miquel Font Ginard (1979 - 1983)
Gabriel Mas Font (1979 - 1983)
Miquel Gual Gelabert (1979 - 1983)
Lluc Buñola Vanrell (1979 - 1983)
Miquel Mas Ribas (1979 - 1983)
Cristòfol Pastor Bergas (1979 - 1987)
Antoni Torelló Roig (1979 - 1987)
Joan Quetglas Buñola (1983 - 1987) (2003 -2004)
Pere Mas Buñola (1983 - 1987)
Rafel Oliver Mas (1983 - 1999)
Joan Bergas Alcover (1983 - 1987)
Pere Mulet Vademar (1983 - 1987)
Jaume Mestre Ferriol (1983 - 1987)
Miquel Torelló Mas (1983 - 1991)
Magí Ferriol Bauçà (1987- 1991)
Antoni Torrens Castelló (1987 - 1991) (1995 - 1999)
Antoni Morey Barceló (1987-1991)
Bartomeu Monjo Sureda (1987 - 1991)
Guillem Bergas Ferriol (1987 - 1991)
Bartomeu Bergas Vanrell (1987 - 1995)
Miquel Mestre Morey (1991 - 1995)
Antònia Torelló Martí (1991 - 1999)
Joan Sabater Font (1991 -1993)
Bernat Quetglas Jordà (1991 - 1995)
Francisca Ferriol Sastre (1991 - 1995)
Jaume Bergas Font (1991 - 1995)
Pere Ribas Colombram (1991 -1995)
Francisca Bergas Frau (1993 - 1999)
Miquel Quetglas Alcover (1995 - 2003)
Catalina Castelló Castelló (1995-2003)
Antoni Mulet Campins (1995 - 2004)
Jaume Mestre Llompart (1995 - 2004)
Joan Carbonell Matas(1995 - 2000)
Martí Ferriol Pons (1999 - 2004)
Francisca Mascaró Ferriol (1999 - 2004)
Maria Margalida Jordà Bauçà (1999 - 2002)
Pere Mas Ferriol (1999 - 2003)
Jaume Sureda Ferriol (2000 - 2002)
Gabriel Sabater Ferriol (2002 - 2004)
Joan Miquel Bergas Fons (2002 - 2003)
Catalina Inés Perelló Carbonell (2003 - 2004)
Bartomeu Serra Mas (2003 - 2004)
Guillem Ferriol Negre (2003 - 2004)